

Svar (4/11 98)

Justitsministeren (Frank Jensen):

I artiklen »Forbrydere bliver bare væk« fra Aktuelt den 20. oktober 1998, som der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet, omtales Justitsministeriets undersøgelse fra 1997 om domstolenes sagsbehandlingstid i voldssager. Det fremgår af undersøgelsen, at i ca. 35 pct. af sagerne er sagsbehandlingstiden over to måneder. Det anføres i artiklen bl.a., at en nedbringelse af sagsbehandlingstiden vil kunne ske ved en udvidet adgang til at dømme den tiltalte, uden at den pågældende er til stede (såkaldt udeblivelsesdom).

I en straffesag kan retten i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, afsige udeblivelsesdom, når der under sagen alene er spørgsmål om ubetinget frihedsstraf i 30 dage eller derunder, konfiskation, førerrettsfrakendelse eller erstatning. Medmindre tiltalte har samtykket heri, er det en forudsætning for at afsige udeblivelsesdom efter bestemmelsen, at der er sket forkyndelse for tiltalte personligt, og at tiltalte ved tilsigelsen er gjort bekendt med, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan bevirke, at tiltalte dømmes i overensstemmelse med den rejste tiltale. Endelig er det en betingelse, at retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig.

Bestemmelsen i § 847, stk. 3, nr. 4, blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 369 af 18. maj 1994. Formålet med bestemmelsen var at udvide adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i straffesager med henblik på at opnå ressourcebesparelser.

Justitsministeriet har i et svar af 13. maj 1997 på spørgsmål nr. S 1257 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen bl.a. oplyst følgende om bestemmelsens anvendelse i praksis:

»Det fremgår af en undersøgelse, som rigsadvokaten foretog ved udgangen af 1995, at bestemmelsen på dette tidspunkt kun var anvendt i begrænset omfang.

Rigsadvokaten har bl.a. til brug for besvarelsen af nærværende spørgsmål indhentet udtalelser fra statsadvokaterne om anvendelse af bestemmelsen. Det fremgår af denne undersøgelse, at bestemmelsen i 1996 er anvendt sjældent og i nogle politikredse slet ikke.

Om baggrunden for den begrænsede anvendelse henviser rigsadvokaten bl.a. til, at det forhold, at tiltaltes udeblivelse ikke kan tages som udtryk for, at han erkender forholdet, findes at vanskeliggøre anvendelse af reglen, at kravet

om personlig forkyndelse gør, at det kan være meget ressourcekrævende at anvende reglen, samt at nogle retter over for politimesteren har givet udtryk for, at reglen ikke bør anvendes i voldssager. Endvidere oplyses det, at tiltalte i mindre kredse stort set altid møder, og der er derfor ikke behov for at iværksætte behandling efter bestemmelsen.«

Efter min opfattelse vil det ikke være rigtigt at udvide anvendelsesområdet for udeblivelsesdomme i straffesager – f.eks. ved at forhøje den straf der kan idømmes, uden at tiltalte er til stede – bl.a. i betragtning af den ringe anvendelse den gældende bestemmelse har haft i praksis. Hertil kommer, at domstolene i praksis næppe vil dømme en tiltalt i en voldssag uden at have haft lejlighed til at høre dennes forklaring.

Jeg har derfor ikke aktuelle overvejelser om at foreslå ændring af reglerne om udeblivelsesdomme i straffesager.

Jeg kan i den forbindelse i øvrigt oplyse, at jeg inden udgangen af 1998 vil give Folketingets Retsudvalg en samlet statusredegørelse med hensyn til de opstillede målsætninger for henholdsvis politiets, domstolenes og kriminalforsorgens sagsbehandlingstider i voldssager. Jeg vil i den forbindelse redegøre for, hvilke initiativer oplysningerne eventuelt giver anledning til.

Spm. nr. S 261

Til justitsministeren (26/10 98) af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil ministeren give en samlet oversigt over, hvilke aktiviteter der er iværksat for at standse volden i Danmark som bebudet af statsministeren i hans nytårstale i 1997, herunder om politiet og PET har fået deres beføjelser og bevillinger udvidet i overensstemmelse med denne nytårstale, og vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang de mål, der blev opstillet i forbindelse med voldspakken, er blevet opfyldt?«

Begrundelse

Af Berlingske Tidende den 23. oktober 1998 fremgår det, at en række af de måltal omkring sagsbehandlingstider m.v. ved domstolene, som